

การประชุมพิจารณาผลการศึกษา โดยสรรพากรภาค สรรพากรพื้นที่ที่วราษอาณาจักร
วันที่ 27 ตุลาคม 2551

มาตรการการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ โดยอาจารย์อวยพร ต้นละมัย

กฎหมายเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มมีการกำหนดแนวการปฏิบัติเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งอาจทำให้หลักการมันขัดแย้งกับหลักการหรือเจตนารมณ์เดิม

ท่านได้กล่าวถึงภาษีเงินมูลค่าเพิ่ม มีประเด็นไหนที่ควรแก้ไขบ้าง ดังนี้

1. กรมสรรพากรตีความคำว่า “สินค้า”ตามมาตรา 77/1(9) ซึ่งต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างจากหลักการเดิม คือ ในบัญชีของบริษัท ฟังเดบิตคือทรัพย์สิน เช่นเงินสด ลูกหนี้ สินค้า เงินลงทุน รายจ่ายรอดตัดบัญชี โดยถือว่าอะไรที่ลงเป็นทรัพย์สินในทางบัญชี หากขายไปต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหมด เช่น การขายลูกหนี้การค้าซึ่งควรถือว่าเป็นทุน ไม่ใช่สินค้า ดังนั้นจึงควรมีบทบัญญัติที่ช่วยในการตีความคำว่า สินค้า ให้ชัดเจนมากขึ้น

2. การเช่าพื้นที่ office หรือพื้นที่ศูนย์การค้า ตอนที่เช่าอาคารมานั้นมันไม่มี vat เพราะมันอยู่ในระบบการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ทำไมตอนเราโอนสิทธินั้น ไปให้บุคคลอื่นเช่า ถึงต้องมี vat

3. การโอนทรัพย์สินตามสัญญาสัมปทาน แนวปฏิบัติยังไม่ชัดเจนในหมวดการให้สัมปทานต่างๆ หากเกิดข้อผิดพลาดในการเรียกเก็บ จะต้องเสียค่าปรับ เงินเพิ่ม ในอัตราที่สูงมาก

4. เรื่องบริการ ซึ่งไม่ชัดเจนในเรื่องต่างๆ เช่น ถือว่าเป็นค่าเช่าหรือค่าบริการ การเป็นนายหน้าเป็นการให้บริการหรือไม่ กรณีทรัพย์สินที่ประกันไว้หรือทรัพย์สินที่มีข้อตกลงให้ทำขึ้น หากผู้ว่าจ้างกระทำด้วยตนเอง แล้วเรียกเก็บเงินจากผู้รับจ้างในตอนแรก จะถือว่าผู้ว่าจ้างเป็นผู้ให้บริการหรือไม่

5. การที่ประชาชนหรือผู้ที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มขาดความเข้าใจใน ภ.พ. 36 เช่น การบริการที่นำมาใช้ในประเศไทยนั้นตีความอย่างไร หรือการนำส่ง ภ.พ.36 มันไม่มีการกำหนดขั้นต่ำ บาทเดียวก็ต้องนำส่ง ซึ่งก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนผู้เสียภาษีเป็นอย่างมาก

6. ภาระภาษีซ้ำซ้อนขึ้น เช่น การนำเข้าสินค้าเพื่อนำมาใช้ในราชอาณาจักร ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งตอนนำเข้าและตอนส่งค่าเช่าออกไปต่างประเทศ หรือเรื่องการขายสินค้าในประเทศที่ผู้ซื้อเป็นผู้นำเข้า ภายหลังจากกรมสรรพากรก็ได้ไปออกประกาศอธิบดีฉบับที่ 40 ไปแล้วว่าไม่ให้เอามารวมเป็นภาษีขาย แต่สำหรับเรื่องบริการหามีการแก้ไขอย่างไร

7. การ outsource แรงงาน เวลาที่ outsource มาเรียกเก็บเงินจากนายจ้าง(โรงงาน) เขาเรียกเก็บ vat จริงๆเรื่อง outsource ไม่น่าเรียกเก็บ vat เพราะว่าจริงๆตัว outsource ก็คือตัวนายหน้าที่มาหาคนให้โรงงานเท่านั้นเอง ซึ่งก็ไม่เชิงเป็นเรื่องจ้างทำของ เพราะว่าลูกจ้างทำงานอะไรก็ได้แต่คนจ้างจะนำไปใช้

8. การให้บริการพื้นที่ เช่น ห้างสรรพสินค้ามีที่ว่างก็ให้ร้านค้าย่อยๆ เข้ามาใช้บริการ ก็จะมีกรณีกันว่า จริงๆ แล้วมันเป็นเรื่องการให้เช่าหรือการให้บริการกันแน่ และก็มีผลกระทบไปถึงเรื่องภาษีอื่นๆ เช่น ภาษีโรงเรือน ต้องเก็บภาษีนี้ด้วยหรือไม่ เพราะหากเป็นค่าเช่าก็ต้องเสียภาษีโรงเรือนด้วย

9. วิธีการเก็บภาษีของกรมสรรพากร ในเรื่องที่มีมันคล้ายๆ กัน กรมสรรพากรกำหนดแนวปฏิบัติไม่เหมือนกัน เช่น นายหน้าโฆษณากับนายหน้าขายห้องพักโรงแรม หรือบางครั้งแนวปฏิบัติของกรมสรรพากรขัดกับความเป็นจริงในการเก็บภาษี เช่น กิจการโรงแรมเมื่อขายห้องพัก โรงแรมจะ charge ค่าห้องพักไปที่นายหน้า โดยถือว่านายหน้าคือลูกค้า และนายหน้าก็เรียกเก็บ vat จากลูกค้าโดยรวมเปอร์เซ็นต์ของตนเองไปด้วย แต่แนวปฏิบัติของกรมสรรพากร คือ ต้องเรียกเก็บ vat จากลูกค้า ในขณะที่เดียวกันนายหน้าที่ได้ค่า commission จากโรงแรมก็ต้องเรียกเก็บ vat จากค่า commission ที่จ่ายให้โรงแรม แต่ในทางปฏิบัติมันทำไม่ได้ เพราะโรงแรมก็ไม่ว่านายหน้าจะขายห้องพักให้กับลูกค้าในราคาเท่าใด หรือลูกค้าเป็นบุคคลใด

10. เรื่องภาษีซื้อต้องห้าม หลักการมันน่าจะเป็นว่าเมื่อมีภาษีซื้อเมื่อไร มันต้องมีภาษีขายหรือถ้าให้เก็บภาษีขายเมื่อไร ภาษีซื้อต้องเอามาหัก แต่ที่ปรากฏในหลายกรณีบางครั้งมีภาษีขายแต่นำภาษีซื้อมาหักไม่ได้ เป็นต้น

11. ภาษีซื้อที่มีจำนวนเงินเพียงเล็กน้อย กรมสรรพากรควรจะผ่อนผันว่าเขาไม่ต้องมาขอคืนก็ได้ โดยสามารถหักเป็นรายจ่ายได้เลย

12. ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายภาษีมันไม่เอื้ออำนวยกับการทำธุรกรรมบางอย่าง เช่นการออกไปกำกับภาษี ซึ่งกรมสรรพากรบอกว่าต้องออกเป็นกระดาษเท่านั้น